
СПАСИТЕЛНИ РАЗКОПКИ НА КРЕПОСТ И СРЕДНОВЕКОВЕН НЕКРОПОЛ ПРИ СЕЛО ЗЛАТИ ВОЙВОДА, СЛИВЕНСКА ОБЩИНА

Рашо Рашев, Мери Радева

Проучваната крепост се намира на около 2,5 км северозападно от селото, разположена на хълм с надморска височина 320 м. Известна е сред местното население като „Калето“ или „Кале баир“. Този хълм и разположеният непосредствено западно от него по-висок хълм са източният челен дял на високата част на Средна гора. Оттук планината силно се снижава на югоизток. Крепостта заемала изгодно стратегическо положение, като контролирала визуално цялата равнина на изток и на юг. На 6-7 км западно от нея се намира проломът на река Тунджа, където се свързват подбалканската котловина и сливенското поле и се намират подходите за прохода „Вратник“ и за Твърдишкия проход.

Крепостта при с. Злати войвода е част от Средногорската укрепителна система, изградена паралелно на Старопланинската - и двете играещи важна роля в епохата на българското средновековие. Разположени по склоновете на Средна гора, крепостите изпълнявали ролята на последна преграда пред настъпващия противник към равнината и респективно към проходите.¹

Източно от крепостта, в местността Махленски гробища, са регистрирани следи от селище, където според Георги Гюлмязов, земемер от Сливен, е имало каменни градежи.² Днес все още се откриват керамични фрагменти, монети и предмети на бита. Същият споменава и за „широки, дълги стени от ломени камъни“ в местността Дребака, намираща се западно от хълма.

Кратки сведения за крепостта дават някои автори:

- Братя Вл. и К. Шкорпил отбелязват, че укреплението е имало в средата четвъртата защитна кула, „наоколо е бил един окружающий зид запазен на височина до 1,5 м.“³

- Според д-р С. Табаков „...в местността Кале баир има следи от големи сре-